

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **D.**, s.r.o., so sídlom C., IČO: X., zastúpenej Mgr. E. B., advokátkou v B., proti odporcovi **M.**, so sídlom V., IČO: X., **o náhradu škody vzniknutej predbežným opatrením**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 107/2009, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2011 sp. zn. 9 Co 104/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 9. augusta 2010 č.k. 7 C 107/2009-176 nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov s poukazom na § 138 ods. 1 O.s.p., keď vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľkou je obchodná spoločnosť, ktorá bola založená za účelom podnikania, pričom podnikanie je nevyhnutné chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ (obchodná spoločnosť) podstupuje riziko, že jeho úsilie môže byť zavŕšené dosiahnutím zisku, avšak môže skončiť aj stratou. Na základe toho dospel k záveru, že okolnosť, že podnikateľ (obchodná spoločnosť) pri svojej podnikateľskej činnosti nedosahuje zisk a dostane sa do prvotnej, resp. druhotnej platobnej neschopnosti, nemožno samu o sebe považovať za dôvod, pre ktorý by bolo množné navrhovateľke priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľky uznesením z 30. júna 2011 sp. zn. 9 Co 104/2011 (v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejme chybou v písaní uvedená sp. zn. Co 104/2011 – pozn. dovolacieho súdu) uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V dôvodoch rozhodnutia konštatoval správnosť postupu prvostupňového súdu, keď podľa § 138 ods. 1 O.s.p. zisťoval pomery na strane navrhovateľky

a vyzval ju na zdokladovanie svojich majetkových a finančných pomerov. Poukázal na to, že aj keď z doložených daňových priznaní, súvah a výkazov ziskov a strát za roky 2006 – 2009 síce vyplýva, že navrhovateľka nemá žiaden majetok, po všetky uvedené roky nevykázala ani zisk ani stratu a nebolo tak ani z čoho vypočítať základ dane, po dôslednom oboznámení sa s celým spisovým materiálom dospel odvolací súd k záveru, že nepriaznivá hospodárska (finančná) situácia navrhovateľky má jednoznačne pôvod v podnikaní a v záväzkových vzťahoch vzniknutých za účelom podnikateľskej činnosti a je potrebné ju tak zahrnúť pod podnikateľské riziko, ktoré je povinný znášať sám podnikateľ. Skutočnosť, že navrhovateľka ako podnikateľský subjekt nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešná, prišla o majetok a nedosahuje zisk, nie je dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní, pretože je vecou podnikateľa vytvoriť si určité finančné rezervy. Z obsahu spisu nevyplýva, že by bola navrhovateľka nemajetná, alebo že by sa ocitla v platobnej neschopnosti výlučne v dôsledku objektívne vzniknutej situácie, ktorá nastala nezávisle od jej podnikateľskej činnosti (vis major). Odvolací súd tak uzavrel, že v danom prípade nebola osvedčená objektívna neschopnosť navrhovateľky súdny poplatok zaplatiť.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Poukázala na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho závery, ku ktorým došiel vo veci jej nároku na oslobodenie od súdnych poplatkov považuje za nesprávne a v rozpore s právom na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení § 138 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k právnickým osobám, ktoré viedlo k odňatiu práva účastníkovi konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Zdôraznila, že podnikateľské riziko treba odlišiť od práva konať pred súdom, teda i keď stratu, ktorá vznikla, podnikateľ znáša sám, nemalo by to viesť k ďalšej ujme v podobe nemožnosti dovolať sa spravodlivosti pred súdom, za okolností jeho nemajetnosti. V danom prípade došlo k porušeniu zásady rovnosti strán i princípu právnej istoty, keďže vo viacerých prípadoch za rovnakých podmienok dovolateľke bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, čo doložila už pri podaní odvolania.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol „aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdil“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243 ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 O.s.p. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., na ktoré poukazovala dovolateľka.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti navrhovateľke pred súdom konať, k porušeniu jej práva na spravodlivý proces ako aj porušeniu zásady rovnosti strán v súdnom konaní a princípu právnej istoty malo podľa jej názoru dôjsť nesprávnym rozhodnutím o nepriznaní jej oslobodenia od súdnych poplatkov, založeným na nesprávnom výklade ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k právnickým osobám.

Tieto výhrady dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa podľa názoru odvolacieho súdu vo svojej podstate týkajú činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba z faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno iba odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľkou namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2013

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková